

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर – २०२५

द्वितीय वर्ष

सत्र – ४

विषय:- समाजशास्त्रीय विचारवंत (भाग-२) (SC-401)

दिनांक: ०५/१२/२०२५

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन)

(४०)

१. वेबरचे नोकरशाही विषयक विचार विशद करा.
२. चार्ल्स कुले यांनी मांडलेल्या 'प्रतिबिंबित स्वत्वाची कल्पना' आणि 'प्राथमिक समूह' या संकल्पना स्पष्ट करून या दोहोंमधील परस्परसंबंध लिहा.
३. अवशिष्ट म्हणजे काय? अवशिष्टांचे प्रकार सांगा.
४. सोरोकीन यांचे संस्कृती विषयक विचार स्पष्ट करून त्यांनी मांडलेले संस्कृतीचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. वेबरचे अधिकारांचे प्रकार
२. सामाजिक प्रक्रियेविषयी कुलेचे विचार
३. भ्रांततर्काचे प्रकार
४. तर्कसंगत आणि तर्कविसंगत कृती
५. सोरोकीनचे क्रांतीच्या संदर्भात विचार

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. प्रोटेस्टंट धर्मपंथ आणि भांडवलशाहीचा विकास – वेबरचे विचार
२. कल्फुशिअस आणि हिंदू धर्माबाबत वेबरचे विचार
३. परेटोचा श्रेष्ठींच्या अभिसरणाचा सिध्दांत
४. सोरोकीन यांचे सामाजिक आंतरक्रियांविषयक विचार

Translation in English

Sub: Sociological Thinkers (Part-II) (SC- 401)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Elucidate Weber's views on bureaucracy.
2. Explain Cooley's concepts of the 'looking glass self' and 'primary group' show how these two concepts are intertwined.
3. What are residues? Elaborate their main types.
4. Elaborate Sorokin's views on culture state his types of culture.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Weber's types of authority.
2. Cooley's views on social process.
3. Types of derivations.
4. Logical and non-logical action.
5. Sorokin's thoughts on revolution.

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. Weber's thoughts on Protestant Ethics and Development of capitalism
 2. Weber's views on Confucianism and Hinduism
 3. Pareto's theory of circulation of elites
 4. Sorokin's thoughts on social interaction
-